

Paraša: Be-midbar

7 393 písmen

1 823 slov

159 veršů

263 řádek

Žádná micva

וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהֱל מוֹעֵד בְּאֶהֱל מוֹעֵד
 לְחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 לֵאמֹר:

Prvého dne druhého měsíce druhého roku po jejich vyvedení ze země egyptské mluvil Hospodin v Sinajské poušti ve stanu setkávání k Mošemu:

חג שמחה

זְמַן מִתֵּן תּוֹרָתֵינוּ

Sidra pro tento týden: Be-midbar**1. alija (Be-midbar 1:1–19)**

Čtvrtá kniha Tóry začíná sčítáním všech mužů bojeschopného věku (starších dvaceti let). Jsou vyjmenováni náčelníci každého z kmenů.

2. alija (1:20–54)

Oznámení výsledků cenzu. Počty bojeschopných mužů v jednotlivých kmenech jsou následující: Reuven: 46 500, Šim'on 59 300, Gad 45 650, Jehuda 74 600, Jissachar 54 400, Zvulun 57 400, Efrajim 40 500, Menaše 32 200, Binjamin 35 400, Dan 62 700, Ašer 41 500, Naftali 53 400, tedy celkem 603 550 mužů. Kmen Levi započten není, neboť je přidělen k práci v miškanu a jeho povinností je stěhovat svatostánek během putování pouští.

3. alija (2:1–34)

Rozmístění dvanácti kmenů okolo miškanu. Ty jsou rozděleny do čtyř skupin po třech kmenech. V každé skupině je jeden kmen určen jako vedoucí. Na východní straně miškanu jsou Jehuda (vedoucí), Jissachar a Zvulun, na jihu Reuven (vedoucí), Šim'on a Gad. Na západní straně jsou Efraim (vedoucí), Menaše a Binjamin, na severu pak kmeny Dan (vedoucí), Ašer a Naftali.

4. alija (3:1–13)

Výčet Aharonových synů a vnuků. Ustanovení příslušníků

kmene Levi coby služebníků, kteří budou ve svatyni přisluhovat Aharonovi a jeho potomkům. Kmen Levi má převzít úlohu původně náležející prvorozeným Izraele.

5. alija (3:14–39)

Součet mužů kmene Levi a jejich rozdělení do jednotlivých rodů. Třemi původními rody jsou Geršon, Kehat a Merari. Každému z těchto rodů je vyčleněno místo k utáboření v okolí miškanu. Celkový počet Levitů je 22 000.

6. alija (3:40–51)

Census všech prvorozených Izraele, kteří mají být nahrazeni právě Levity. Prvorozených je celkem 22 273, zbývá tedy 273 prvorozených, kteří mají být vykoupeni.

7. alija (4:1–20)

Je stanovena úloha každého z levitských rodů. Kehatovci mají přenášet, rozebírat a stavět svatostánek, stůl, menoru, zlatý odář a nádoby, které jsou s používány v miškanu.

Haftara (Hošea 2:1–2:22)

Podobně jako sidra začíná haftara pro tento týden součtem Izraele a obsahuje přirovnání Izraele k nespočetným zrnkům mořského pisku.

Není alija jako alija

Synové Jehudy a Jisra'ele se společně seberou, zvolí si jednu hlavu a odejdou z té země, bude to velký den Boží setby

Kniha Hošea začíná drsným podobenstvím, ve kterém prorok o sobě hovoří jako muži, kterému je přikázáno oženit se se ženou, jež je vyličená (mírně řečeno) jako žena volněších mravů. Smysl toho podobenství je jasný: prorok v tomto podobenství představuje Boha, který uzavírá smlouvu s nevěrným Jisra'elem. Větu z Hošeoova proroctví „Zasnoubil jsem si tě navěky“ říkáme rovněž každé ráno ve všední den při navazování tfilin.

Druhá kapitola, kterou začíná haftara tohoto týdne, již sebou ale nese poselství naděje. Hošea prorokuje, že jednota národa bude obnovena a že Bůh ukončí vyhnanství svého lidu: „Synové Jehudy a Jisra'ele se společně seberou, zvolí si jednu hlavu a odejdou z té země (ve-alu min ha-arec), bude to velký den Boží setby.“ (2:2)

Je to příhodný verš pro blížící se svátek sklizně, chag ha-kacir, Šavu'ot. Jenže jak s tím spojením „ve-alu min ha-arec“? Stejný výraz použil faraon, když popisoval své obavy, že by se izraelští otroci mohli vzbouřit a „odtáhnout ze země“ (Šemot 1:10). V případě odchodu z Egypta dávat slova ala smysl – do Izraele přece děláme aliju, do této země vystupujeme, ona představuje skutečnou výspu a fyzickou i duchovní výšinu. V Hošeoovi je však smysl použití tohoto obratu méně zřejmý. Odkazuje snad prorok na vyhnanství (které v jeho době bylo ještě otázkou budoucnosti) a odchod z diaspory? Nebo znamená něco jiného? Proč by ale pak používal výraz ha-arec, který obvykle označuje TU

zemi, tu jedinou, kterou máme. Z Izraele se nedělá alija, nýbrž jerida: ten, kdo opouští Zemi Izraele, sestupuje do galutu (i kdyby se odstěhoval do Himálaje, pořád to bude sestup). Zdá se, že tento problém byl podnětem ke vzniku následujícího pozdně středověkého midraše:

V tomto světě, kde se lidé nepřátelí mezi sebou, ale spíše na sebe žárlí, po celou dobu, kdy takto činí a závidí si navzájem, jsou vydáni napospas jerida, tedy sestupu (s jejich lidskostí to jde z kopce). Ale v budoucnu, až k sobě opět najdou cestu a budou se sobě chovat v duchu bratrství, tehdy se opět pozvednou (mit'ale), jak je řečeno „ve-alu min ha-arec.“

(dle Agadat Berešit 64,2)

Tento krátký midraš tak nespojuje proroctví z odchodem ze země, ale spíše se „zvednutím se ze země“, s pozvednutím k novým výšinám. K tomu, aby bylo možné se odrazit, je někdy třeba nejprve padnout na dno. Jisra'el bude v Hošeoově proroctví nejprve skrz naskrz zostuzen, aby si snad už konečně uvědomil, komu měl být vděčný za vše dobré, co bral jako samozřejmost nebo snad dokonce jako výhradní plod svých zásluh. To vše se si měli uvědomovat zvláště během právě končícího období omeru, které nás provedlo od svátku naší fyzické svobody ke svátku svobody duchovní, od svátku, kdy jsme neměli nic než nekynuté chleby, ke svátku, kdy sklízíme bohatou žej v podobě daru Tóry.

